

POLITIZACIJA PLAVSKOG NAUČNOG SKUPA O MUSLIMANIMA

Bošnjaci ili Muslimani?

*Nar. Sarajevo
7.6.91*

Zbornik radova sa prošlogodišnjeg naučnog skupa o kulturno-istorijskom identitetu Muslimana u Crnoj Gori podigao je ovih dana prašinu u Sandžaku i podgrejao aktuelnu raspravu o tome da li su Sandžaklje muslimanske veroispovesti Muslimani ili Bošnjaci

Oktobra prošle godine u Plavu je, u organizaciji opštinskog Centra za kulturu i Udrženja za zaštitu kulturno-istorijske baštine Muslimana „Almanah“ i uz učešće tridesetak intelektualaca, održan naučni skup sa temom „Kulturno-istorijski identitet Muslimana u Crnoj Gori“. Na trodnevnom skupu su govorili i istaknuti stručnjaci za ovu tematiku (dr Ejup Mušević, dr Radoje Pajović, književnici Husein Bašić, Milika Pavlović i drugi), koji su pokušali da odgovore na pitanje nastanka, porekla, ali i budućnosti muslimanskog naroda na prostorima Crne Gore i Sandžaka.

Kao što obično biva, formirana je i radna grupa koja je trebalo da prikupi naučne radove i priredi ih za štampu. Poslovi oko priprema materijala su se odužili, te je zbornik naučnih radova ugledao svetlost dana tek sredinom prošlog meseca pod nazivom „Identitet Bošnjaka-Muslimana“. Nezadovoljni naslovom i sadržajem zbornika, devet učesnika plavskog skupa (dr Ejup Mušević, dr Radoje Pajović, dr Avdul Kurpejović, dr Sefer Međedović, Binasa Mušević, Naser Mihović i književnici Husein Bašić, Milika Pavlović i Zuvdija Hodžić) upućuju otvoreno pismo kojim se ograjuju od objavljene publikacije i nagovještavaju i sudsku tužbu protiv izdavača.

„S obzirom na očitu tendenciju samozvanog urednika (Hamdija Šarkinović, prim. aut.) i urednički kolegijum (Ramiz Crnišanin, Hamdija Šarkinović i Džavid Šabović, prim. aut.) publikacije „Identitet Bošnjaka-Muslimana“ da se naučni skup iskoristi u političke svrhe, priuđeni smo da se javno ogradiamo od publikacije i postupaka njenog urednika i uredničkog kolegijuma“, piše, između ostalog, u njihovom protestnom pismu. Potpisnici ovog pisma zameraju pridavačima zbornika da su, bez

znanja autora, skraćivali pojedine referate, druge koji nisu odgovarali duhu skupa proširivali i naknadno „ubacivali“ u zbornik, te da su u urednički odbor ušli i pojedinci čije imenovanje nije odobreno na samom skupu. Sve to, a po-minjanje termina Bošnjak posebno, prema mišljenju devet potpisnika pisma, zborniku daje politikantsku obojenost koju je trebalo izbeći po svaku cenu.

Slikar Mehmed Slezović, predsednik Sandžačkog intelektualnog kruga i Selim Šaćirović, predsed-

ročito aktuelno pre dve godine kada je bosanska Skupština usvojila termin Bošnjak za bosanske Muslimane. Doduše, i pre sarajevske odluke pojedini sandžački intelektualci zalagali su se za usvajanje termina Bošnjak, kako bi se time napravila jasna razlika u odnosu na verski pojam Musliman. Međutim, ti pojedinci su bili u manjini i označavani su kao sumnjivi elementi „izdajničke klike Adila Zulfikarpašića i Muhameda Filipovića“.

Kada je bosanski parlament zvanično prihvatio termin Bošnjak, a naročito po održavanju sabora bošnjačkih intelektualaca u Sarajevu, odjednom su u Sandžaku svi viđeniji intelektualci i partiski funkcioneri postali veći Bošnjaci i od Alije Izetbegovića. Sva muslimanska udruženja menjaju svoje nazive dodajući termin „bošnjački“, a otpočinje i propaganda među običnim svetom da prihvate pojам i ideju bošnjaštva.

S obzirom na sporo menjanje navika, mnogi u Sandžaku nikako da prihvate nov (neki kažu stari i tradicionalni) termin. Dr Ejup Mušević podseća da su poslednjim Ustavom SFRJ Muslimani priznati kao ravnopravni jugoslovenski narod. „Nemam ništa protiv imena Bošnjak, ali samo ukoliko se on jednog dana zvanično prihvati“, kaže Mušević.

Zagovornici bošnjaštva, pak, naglašavaju da se novoprivedenim pojmom ispravlja terminološka nepravda prema Bošnjacima, ističe njihova nacionalna posebnost i vezanost za Bosnu kao matičnu državu. „Ne može biti reči o tome da je Bošnjak geo-politička odrednica, već se radi o jedinom istinskom imenu za historijsku, etničku i kulturnu posebnost naroda o kojem je riječ“, smatraju Mehmed Slezović i Selim Šaćirović.

S. Biševac

nik Kulturnog društva Bošnjaka Sandžaka „Preporod“, osetili su se prozvanim, te su na otvoreno pismo nezadovoljnih učesnika plavskog skupa, odgovorili istom mernom. Slezović i Šaćirović, u svom otvorenom pismu, odbacuju sve navode „devetorice“, naglašavajući da su svoje referate „uredno dostavili prije početka simpozija, koji istina nisu pročitani zbog vremenski ograničenog trajanja skupa, ali je Radno predsedništvo usvojilo data saopštenja i javno istaklo da će biti publikovana“.

Centralno pitanje rasprave dva tabora plavskog naučnog skupa je dilema da li sandžački Muslimani treba da se izjašnjavaju kao Bošnjaci ili Muslimani. Ovo pitanje je u Sandžaku postalo na-